

Απαράδεκτες δηλώσεις για τα αρχαία ελληνικά

Μετά το συνωστισμό ήρθε το κρυφό σχολειό με το «φεγγαράκι μου λαμπρό» που αληθινότεροι στίχοι στην ιστορία δεν υπήρξαν ποτέ. Αλήθεια στάθηκε κανείς μπροστά σ' αυτή τη ζωγραφιά! Και το παιδί να παρακαλεί να του δώσει το φεγγαράκι εκείνο που έχει. Μόνο να του φέγγει.

Ακολούθησαν οι κλέφτες κι οι αρματωλοί που χαλάσανε την αρμονία την τουρκική. Και γρούζουν οι δικοί μας σημερινοί αγάδες και οι παραγοί. Ο Γρηγόριος κι ο Γερμανός οι παπάδες, που κανένα λάβαρο δεν ύψωσαν, ο χορός του Ζαλόγγου και «μάννα μάννας με το βυζί γυμνό ποτές δε βρέθηκε χορεύοντας στην αγκαλιά του χάρου».

Κι απόκοντα να φύγουν τα σύμβολα (ως και βουλευτής, νυν υπουργός, ν' αναγνωρίζει ως δικαίωμα να γίνει στάχτη η εθνική σημαία, και θ' αγωνίζεται να το υπερασπίζεται), να καταργηθούν οι παρελάσεις, να κατέβουν οι εικόνες, να πάψει η προσευχή, να εξοβελιστούν τα θρησκευτικά, και τώρα νεκρά τ' αρχαία Ελληνικά.

Στο μεταξύ μεσολάβησαν πολλά: Η πρόταση της επιτρόπισσας Άννας για καθιέρωση δεύτερης επίσημης γλώσσας της Αγγλικής, μετ' επισήμου καθιερώσεως της διδασκαλίας της αρχικώς «πιλοτικής» κι ύστερα υποχρεωτικώς σ' όλες τις βαθμίδες, ακόμη και του νηπιαγωγείου. Και επίσημη ελληνική γραμματική με γκου, ντου, μπου, (g, d, b) και το ξ κσ, το ψ πσ και φωνήεντα τέσσερα κι ένα το ου (u) πέντε, όλα με λατινικούς χαρακτήρες κι ας ετυμηγόρησεν ο Διογένης ο Λαέρτιος «φωνήεντα δε έστιν των στοιχείων επτά». Κι αντί να τόχουμε τοποθετήσει σε χρυσή λάρνακα, εμείς «κειμενικοί δείκτες», «λεκτικές πράξεις», «τριβόμενα σύμφωνα», «σύμπλοκα», «αντώνυμα» και «πρότζεκτ της ... ελιάς». Και γκρίκλις. Κι' αντί γλώσσας γουϊντ και βόνταφον και ντάμπλουγιου ντάμπλουγιου ντάμπλουγιου τελεία τζί άρ, δίχως να μπορούμε να πλάσουμε μια νέα λέξη ελληνική της προκοπής.

Και τώρα η αρχαία ελληνική γλώσσα νεκρή. Κι ας καρτερούμε. Εφέτος οι δηλώσεις υπεβλήθησαν υποχρεωτικά ηλεκτρονικά. Ας προσμένουμε, δίχως να χάνουμε τις... ελπίδες μας, να διατάξουν οι εξουσιαστές **να υποβληθούν και στ' αγγλικά**, γιατί τα ελληνικά συνολικά, όχι μόνο τ' αρχαία, θάναι νεκρά. (Το μυαλό έτσι και πάρει στραβό δρόμο δεν γυρίζει εύκολα πίσω).

Κι αντί εμείς οι Έλληνες ως **φορείς παγκοσμίου πολιτισμού** και γλώσσας αρχαίας που μόνον αυτήν εννοούν οι υπολογιστές, με τους πολιτικούς μπροστά να παρακινήσουμε τους Έλληνες να σκύψουν πάνω στην αρχαία μοίρα (κομμάτι) της γλώσσας μας, να θεσπίσουμε τη διδασκαλία και σε μερικά δημοτικά δοκιμαστικά, να χρηματοδοτήσουμε κέντρα αρχαίων Ελληνικών όπου γης, κι επιτέλους να ιδούμε τη γλωσσική πραγματικότητα και **τί μπροστά μας ανοίγεται**, τη μια τα καταργούμε, την άλλη τα διδάσκουμε' από μετάφραση, την παράλλη διδάσκουμε επισήμως στα πανεπιστήμια ότι τ' αρχαία δεν έχουν καμιά σχέση με τα Νέα Ελληνικά, οι δύο γλώσσες συγκρούονται (Σα μερμύγκια πελεκιούνται ο Σοφοκλής με τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο και τον Οδυσσέα Ελύτη), ο πολύς Κριαράς, να προτείνει την κατάργησή τους απ' όλες τις βαθμίδες με τον Πρωθυπουργό να βρίσκει την πρόταση πολύ ενδιαφέρουσα, και τώρα η Ρεπούση: Η αρχαία γλώσσα νεκρή. Λέτε κι αυτοί, Ρεπούση, Κριαράς κι' οι άλλοι όλοι, κακόπαθαν που τάμαθαν.

Νεκρή λοιπόν η γλώσσα που ζει μέσα στη σημερινή αρμονικά (κι αν την πεις νεκρή, είναι νεκρή κι η σημερινή) με λέξεις απλές ή εν συνθέσει που κατεβαίνουν από τη βαθειά αρχαιότητα. Κι από 'κει που «τόπος, χρόνος, άνθρωπος, Θεός γίνονται ένα με συνεκτικό τη γλώσσα», όπως λέει ο Φώτης Βαρέλης, εμείς αυτομολούμε στα σκοτάδια της αλλοτρίωσης (μήπως όλες οι λέξεις της πρότασης είν' αρχαίες;)

Νεκρή η γλωσσική πραγματικότητα η καθημερινή. Κι αυτή νεκρή. «Οψές, μου είπε ένας Κρητικός, και τα λόγια του σαν τη θωριά του ήσαν, αγγίνιαξα ένα βαρέλι κρασί απού τραγουδεί μοναχό του! Και πού να κράξει κι ο πετεινός απάνου!».

Κι η γερόντισσα χτες απόπαιρνε έτσι το διαβάτη που περνώντας στο δρόμο έκλεβε αραποσίτια: «Έ, τί σε κάναμε; παραθεριστή; Έχει νοικοκύρη ο αγρός. Δεν είναι παρασπόρι».

Νεκρή η γλώσσα που **μπόλιασε γη και ουρανό τέχνες και γένη ανθρώπων**. Που αποταμίευσε για λογαριασμό της ανθρωπότητας το Λόγο του Σωκράτη, του Αριστοτέλη, του Ιησού Χριστού. Νεκρή αυτή που ψωμίζει την ανθρωπότητα πρώτη ύλη μέχρι του αστροφυσικού που χτίζει και σήμερα επιστήμη με στοιχεία που φέρνουν ο Δημόκριτος, ο Αναξίμανδρος, ο Ηράκλειτος, ο Ίππαρχος ο Ρόδιος (ο κατάλογος του των 1039 λαμπροτέρων άστρων ουδέποτε έπαυσε ισχύων). Ας σκεφτούμε ο Πλάτων μόνος σε πόσους σήμερα εξασφαλίζει το ζην δίχως να πάμε στο επίζην.

Νεκρή... Νεκρή... Νεκρή η γλώσσα που **διαλεχτήκανε άνθρωποι και θεοί** κι' αθανατιστήκανε κι οι δύο! Η ελληνική γλώσσα που δεν είναι όργανο, δεν είναι εργαλείο που σκούριασε και τ' αλλάξαμε. Το αισθητικό

και νοητικό συμβάν ως λέει ο Νίκος Ξυδάκης νεκρό... Το εύρος της Γης ως ιδέα πολύ πριν τον Όμηρο μέχρι τον Παπαδιαμάντη και τον Οδυσσέα Ελύτη, νεκρό. Η τρίσβαθη ρίζα νεκρή. Και Ράλληδες να πανηγυρίζουν στην κηδεία. Μα, «τί κι αν τα γκρέμισαν τα αγάλματα; / διόλου δεν πέθαναν γι' αυτό οι Θεοί».

Αλήθεια ποίοι εκείνοι που θα στερήσουν το ελληνόπουλο να έλθει σ' απ' ευθείας επαφή με το λόγο του Πλάτωνα, του Ευριπίδη, του Θουκυδίδη, της Σαπφούς, του κατά Μάρκον ευαγγελίου; Την **ΠΑΓΑΝ ΛΑΛΕΟΥΣΑ των αιώνων;**

Θλιβεροί γλωσσολόγοι και πολιτικοί αναμασούν το χλιοειπωμένο «η αρχαία ελληνική είναι γλώσσα νεκρή». Τί επιδιώκουν και θορυβούν; Κι αν δεν έχουν κάτι να ειπούν γιατί, τουλάχιστον δεν σιγούν; Κι όταν λέμε: Ο Θεός είν' αθάνατος τί 'ναι που καταλαβαίνουν; Γιατί εμείς εκείνο που καταλαβαίνουμε είναι ότι **ο Λόγος είν' αθάνατος κι αυτόν τον έπλασε η γλώσσα η Ελληνική**. Αυτή που η κ.Ρεπούση λέει νεκρή. Ενώ το Έθνος και η γλώσσα του εις πείσμα τους είναι μόνιμα.

«Τίποτε άλλο πιο ακριβό από τη γλώσσα, δεν κληρονομήσαμε από τους πατεράδες μας. Και τίποτε άλλο, πιο ακριβό από τη γλώσσα, δεν πρόκειται να δώσουμε κληρονομιά στα παιδιά μας. Σ' ΟΛΗ ΤΗΣ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ. ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ. ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΣΗΜΕΡΑ. ΟΧΙ ΚΟΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΟ ΣΗΜΕΙΟ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΑ ΓΙΑΤΙ ΘΑ ΞΕΡΑΘΕΙ.

ΑΠΟ ΚΕΙ ΑΝΤΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ, ΑΠΟ ΚΕΙ ΑΝΤΛΟΥΜΕ ΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΜΑΣ. ΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΑΣ.»

(Φώτη Βαρέλη. Από την ιστορική ομιλία του της 7.3.1988 στα 40 χρόνια απ' την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου).